

7 ශ්‍රේණිය ගණිතය

13 ඒකකය

සිතනීටිය

සැකසුම - හසිත හෙට්ටිආරච්චි
(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

පසුගිය සතියේ online පංතිය සඳහා සහභාගී වීමට නොහැකි වුනු සිසුන් සඳහා සහභාගී වූ සිසුන්ගේ උපකරයෙන් ලබා දුන් උපකාරක සටහනකි.

13.1 සිතනිය මගින් ඒකක

උදා: ලෙනෙන් වැන්නා - mg (විලිස්සුණු)
 තිබ්බේ තුනා වුනා - g (ග්‍රෑම්)
 තිබ්බේ තිබ්බේ - kg (කිලෝ ග්‍රෑම්)
 තුනා තිබ්බේ - t (මෙට්‍රික් ටොන්)

$$\begin{aligned} 1000mg &= 1g \\ 1000g &= 1kg \\ 1000kg &= 1t \end{aligned}$$

13.2 ග්‍රෑම් සහ මිලිග්‍රෑම් අතර සම්බන්ධතාව

* ග්‍රෑම් ගණනක් මිලිග්‍රෑම් කිරීමට 1000න් ගුණ කළ යුතුය.

උදා: ① $1g = 1 \times 1000 = 1000mg$
 ② $5g = 5 \times 1000 = 5000mg$
 ③ $10g = 10 \times 1000 = 10000mg$

* මිලිග්‍රෑම් ගණනක් ග්‍රෑම් කිරීමට 1000න් බෙදිය යුතුය.

උදා: ① $3000mg = 3000 \div 1000 = 3g$
 ② $8000mg = 8000 \div 1000 = 8g$
 ③ $15000mg = 15000 \div 1000 = 15g$

13.1 අභ්‍යාසය

(1) හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$\begin{aligned} \text{(i) } 8 \text{ g } 42 \text{ mg} &= 8 \text{ g} + \dots \text{ mg} \\ &= \dots \text{ mg} + \dots \text{ mg} \\ &= \dots \text{ mg} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(ii) } 3750 \text{ mg} &= \frac{3750}{1000} \text{ g} \\ &= \dots \text{ g} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(iii) } 1.275 \text{ g} &= 1 \text{ g} + \dots \text{ mg} \\ &= \dots \text{ mg} + \dots \text{ mg} \\ &= \dots \text{ mg} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(iv) } 1.275 \text{ g} &= 1.275 \times \dots \text{ mg} \\ &= \dots \text{ mg} \end{aligned}$$

(2) පහත දී ඇති ස්කන්ධ, ග්‍රෑම්වලින් දක්වන්න.

$$\text{(i) } 1245 \text{ mg} \quad \text{(ii) } 1475 \text{ mg} \quad \text{(iii) } 2 \text{ g } 875 \text{ mg} \quad \text{(iv) } 12 \text{ g } 8 \text{ mg}$$

(3) පහත සඳහන් එක් එක් ස්කන්ධය, මිලිග්‍රෑම්වලින් දක්වන්න.

$$\text{(i) } 8 \text{ g} \quad \text{(ii) } 15 \text{ g} \quad \text{(iii) } 3 \text{ g } 750 \text{ mg} \quad \text{(iv) } 2 \text{ g } 75 \text{ mg}$$

$$\text{(v) } 2.5 \text{ g} \quad \text{(vi) } 3.005 \text{ g} \quad \text{(vii) } 3.61 \text{ g} \quad \text{(viii) } 1\frac{3}{4} \text{ g}$$

13.1 අභ්‍යාසය

(1) හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$\begin{aligned} \text{(i) } 8 \text{ g } 42 \text{ mg} &= 8 \text{ g} + 42 \text{ mg} \\ &= 8000 \text{ mg} + 42 \text{ mg} \\ &= 8042 \text{ mg} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(ii) } 3750 \text{ mg} &= \frac{3750}{1000} \text{ g} \\ &= 3.750 \text{ g} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(iii) } 1.275 \text{ g} &= 1 \text{ g} + 275 \text{ mg} \\ &= 1000 \text{ mg} + 275 \text{ mg} \\ &= 1275 \text{ mg} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(iv) } 1.275 \text{ g} &= 1.275 \times 1000 \text{ mg} \\ &= 1275 \text{ mg} \end{aligned}$$

(2) පහත දී ඇති ස්කන්ධ, ග්‍රෑම්වලින් දක්වන්න.

$$\begin{aligned} \text{(i) } 1245 \text{ mg} &= 1.245 \text{ g} & \text{(ii) } 1475 \text{ mg} &= 1.475 \text{ g} & \text{(iii) } 2 \text{ g } 875 \text{ mg} &= 2.875 \text{ g} & \text{(iv) } 12 \text{ g } 8 \text{ mg} &= 12.008 \text{ g} \end{aligned}$$

(3) පහත සඳහන් එක් එක් ස්කන්ධය, මිලිග්‍රෑම්වලින් දක්වන්න.

$$\begin{aligned} \text{(i) } 8 \text{ g} &= 8000 \text{ mg} & \text{(ii) } 15 \text{ g} &= 15000 \text{ mg} & \text{(iii) } 3 \text{ g } 750 \text{ mg} &= 3750 \text{ mg} & \text{(iv) } 2 \text{ g } 75 \text{ mg} &= 2075 \text{ mg} \\ \text{(v) } 2.5 \text{ g} &= 2500 \text{ mg} & \text{(vi) } 3.005 \text{ g} &= 3005 \text{ mg} & \text{(vii) } 3.61 \text{ g} &= 3610 \text{ mg} & \text{(viii) } 1\frac{3}{4} \text{ g} &= 1750 \text{ mg} \end{aligned}$$

(4) පහත දී ඇති එක් එක් ස්කන්ධය ග්රෑම් සහ මිලිග්රෑම්වලින් දක්වන්න.

- (i) 2350 mg (ii) 3.75 g (iii) 12.05 g (iv) 1.005 g

(5) පහත දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ග්රෑම්වලින්	ග්රෑම් සහ මිලිග්රෑම්වලින්	මිලිග්රෑම්වලින්
1.4 g	1 g 400 mg	1400 mg
3.65 g		
5.005 g		
.....	1 g 975 mg	
.....	5 g 5 mg	
.....		6007 mg
.....		12 535 mg

(4) පහත දී ඇති එක් එක් ස්කන්ධය ග්රෑම් සහ මිලිග්රෑම්වලින් දක්වන්න.

- (i) 2350 mg (ii) 3.75 g (iii) 12.05 g (iv) 1.005 g

(5) පහත දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න

ග්රෑම්වලින්	ග්රෑම් සහ මිලිග්රෑම්වලින්	මිලිග්රෑම්වලින්
1.4 g	1 g 400 mg	1400 mg
3.65 g	3g 065mg	3065mg
5.005 g	5g 005mg	5005mg
1.975g	1 g 975 mg	1975mg
5.005g	5 g 5 mg	5005mg
6.007g	6g 7mg	6007 mg
12.535g	12g 535mg	12 535 mg

13.3 මිලිග්රෑම් සහ ග්රෑම්වලින් දැක්වෙන ස්කන්ධ එකතු කිරීම

ස්කන්ධය 15 g 350 mgක් වූ ඇසුරුමක් තුළ ඇති වොකලට්වල ස්කන්ධය 750 g 800 mgක් වේ. ඇසුරුම සමඟ වොකලට්වල මුළු ස්කන්ධය සොයමු.

ඒ සඳහා ඇසුරුමේ ස්කන්ධය සහ වොකලට්වල ස්කන්ධය එකතු කරමු.

	g	mg
	15	350
+	750	800
	<u>766</u>	<u>150</u>

13.2 අනුශාසය

(1) එකතු කරන්න.

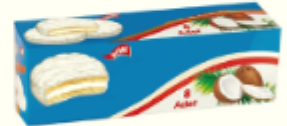
$$\begin{array}{r} \text{(i)} \quad \text{g} \quad \text{mg} \\ 250 \quad 170 \\ + \quad 35 \quad 630 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ii)} \quad \text{g} \quad \text{mg} \\ 15 \quad 150 \\ 20 \quad 675 \\ + \quad 30 \quad 265 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\text{(iii)} \quad 10 \text{ g } 255 \text{ mg} + 5 \text{ g } 805 \text{ mg}$$

$$\text{(iv)} \quad 150 \text{ g } 750 \text{ mg} + 50 \text{ g } 360 \text{ mg}$$

(2) ස්කන්ධය 19 g 750 mg වූ පෙට්ටියක ඇසුරු රසකැවිලි වර්ගයක ස්කන්ධය 480 g 250 mg කි. රසකැවිලි සමඟ පෙට්ටියේ මුළු ස්කන්ධය සොයන්න.

(3) තැපැල්කන්තෝරුවකට ලැබුණු ලිපි තුනක ස්කන්ධ පිළිවෙළින්, 10 g 150 mg, 5 g 975 mg සහ 8 g 900 mg වේ. ලිපි තුනෙහි මුළු ස්කන්ධය 25 g ඉක්මවන බව පෙන්වන්න.

13.2 අනුශාසන

- ① 1. 285g 800mg
2. 66g 090mg
3. 16g 060mg
4. 201g 110mg

② 500g

③ 25g 025mg

13.4 මිලිග්රැම් සහ ග්රැම්වලින් දැක්වෙන ස්කන්ධ අඩු කිරීම

රසකැවිලි අසුරන ලද පෙට්ටියක රසකැවිලි සමඟ පෙට්ටියේ මුළු ස්කන්ධය 500 g 250 mg වේ. හිස් පෙට්ටියේ ස්කන්ධය, 100 g 750 mg වේ. ඒ අනුව පෙට්ටියේ අඩංගු රසකැවිලිවල ස්කන්ධය කොපමණ දැයි සොයමු.

පෙට්ටියේ අඩංගු රසකැවිලිවල ස්කන්ධය සෙවීමට මුළු ස්කන්ධයෙන් පෙට්ටියේ ස්කන්ධය අඩු කළ යුතු ය.

$$\begin{array}{r} \text{g} \quad \text{mg} \\ 500 \quad 250 \\ - 100 \quad 750 \\ \hline 399 \quad 500 \end{array}$$

13.3 අභ්‍යාසය

(1) අඩු කරන්න.

$$\begin{array}{r} \text{(i)} \quad \text{g} \quad \text{mg} \\ 50 \quad 750 \\ - 20 \quad 250 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ii)} \quad \text{g} \quad \text{mg} \\ 150 \quad 200 \\ - 75 \quad 300 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{(iii)} \quad 250 \text{ g} \quad 550 \text{ mg} - 150 \text{ g} \quad 105 \text{ mg} \\ \text{(iv)} \quad 60 \text{ g} - 25 \text{ g} \quad 150 \text{ mg} \end{array}$$

(2) බිස්කට් ඇසුරුමක බිස්කට් සමඟ මුළු ස්කන්ධය 210 g 150 mg විය. හිස් ඇසුරුමේ ස්කන්ධය 2 g 300 mg විය. බිස්කට් ඇසුරුමේ අඩංගු බිස්කට්වල ස්කන්ධය සොයන්න.

(3) මාගරින් 150 gකින් යම් ප්‍රමාණයක් භාවිතයට ගත් පසු ඉතිරි වී ඇති කොටසේ ස්කන්ධය 105 g 350 mg විය. භාවිතයට ගත් මාගරින්වල ස්කන්ධය සොයන්න.

(4) 205 g 375 mg ස්කන්ධයක් ඇති රත්තරන් කුට්ටියකින් ආහරණ සෑදීමෙන් පසු, රත්තරන් 160 g 450 mgක් ඉතිරි විය. ආහරණ සෑදීම සඳහා යොදා ගෙන ඇති රත්තරන් ප්‍රමාණයේ ස්කන්ධය සොයන්න.

13.3 අභ්‍යාසය

- ①
1. 30g 500mg
 2. 74g 900mg
 3. 100g 445mg
 4. 34g 850 mg

② 207g 850mg

③ 44g 650mg

④ 44g 925mg

13.5 ස්කන්ධයක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම

➤ එක්තරා පෙන්ඩන්ට් එකක් සෑදීමට යොදා ගන්නා රත්තරන්වල ස්කන්ධය 6 g 500 mg වේ. එවැනි පෙන්ඩන්ට් 5ක් සෑදීමට අවශ්‍ය මුළු රත්තරන් ප්‍රමාණයේ ස්කන්ධය සොයමු.

$$\begin{array}{r} \text{g} \quad \text{mg} \\ 6 \quad 500 \\ \times 5 \\ \hline 32 \quad 500 \end{array}$$

13.4 අභ්‍යාසය

(1) සුළු කරන්න.

(i) g mg

150 100

$\times 5$

(ii) g mg

175 375

$\times 4$

(iii) kg g

12 100

$\times 8$

(iv) kg g

5 250

$\times 4$

(v) 12 g 150 mg $\times 12$

(vi) 16 g 650 mg $\times 13$

(vii) 10 kg 375 g $\times 15$

(viii) 5 kg 650 g $\times 25$

(2) දිනකට සහල් 1 kg 750 gක් අවශ්‍ය වන නිවසකට සතියක් සඳහා රැගෙන ආ යුතු සහල් ප්‍රමාණය සොයන්න.

(3) බිස්කට් එකක ස්කන්ධය 3 g 750 mgක් වූ බිස්කට් වර්ගයක්, බිස්කට් 25 බැගින් වූ ඇසුරුම්වල අසුරා වෙළෙඳපොළට නිකුත් කරනු ලැබේ. එක් ඇසුරුමක ඇති බිස්කට්වල ස්කන්ධය සොයන්න.

(4) ගෝනියක ස්කන්ධය 760 gක් වේ. එවැනි ගෝනි හතරක, සීනි 40 kg බැගින් පුරවා ඇත. සීනිත් සමඟ සීනි ගෝනි 4හි මුළු ස්කන්ධය සොයන්න.

(5) 650 mg බැගින් වූ හඳුන්කුරු 20ක්, 2 gක ස්කන්ධයක් ඇති පෙට්ටියක අසුරා ඇත.

(i) එක් පෙට්ටියක ඇති හඳුන්කුරුවල ස්කන්ධය සොයන්න.

(ii) හඳුන්කුරුත් සමඟ පෙට්ටියේ ස්කන්ධය සොයන්න.

(iii) එවැනි පෙට්ටි 12ක මුළු ස්කන්ධය සොයන්න.

13.4 අභ්‍යාසය.

1. 750g 500mg
2. 701g 500mg
3. 96kg 800g
4. 21kg 000g
5. 145g 800mg
6. 216g 450mg
7. 155kg 625g
8. 140kg 250g

2. 12kg 250g
3. 93g 750mg
4. 163kg 040g

5. 1. 13g 000mg
2. 15g
3. 180g

13.6 ස්කන්ධයක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් බෙදීම

➤ බෙහෙත් පෙති 5ක ස්කන්ධය 1 g 750 mg වේ. එම එක් බෙහෙත් පෙත්තක ස්කන්ධය සොයමු.

ඒ සඳහා 1 g 750 mg, 5න් බෙදිය යුතු ය.

	g	mg
	0	350
5	1	750
	0	
	1 →	1000
		1750
		1750
		0000

13.5 අභ්‍යාසය

(1) සුළු කරන්න.

(i) $8 \text{ g } 160 \text{ mg} \div 8$

(ii) $1 \text{ g } 575 \text{ mg} \div 3$

(iii) $6 \text{ g } 125 \text{ mg} \div 5$

(iv) $7 \text{ g } 140 \text{ mg} \div 3$

(v) $10 \text{ g } 400 \text{ mg} \div 4$

(2) සුළු කරන්න.

(i) $4 \text{ kg } 800 \text{ g} \div 4$

(ii) $4 \text{ kg } 230 \text{ g} \div 3$

(iii) $8 \text{ kg } 350 \text{ g} \div 5$

(iv) $12 \text{ kg } 600 \text{ g} \div 7$

(3) පොහොර 4 kgකින් 1.6 kgක් පොල් පැළයක් සඳහා යොදන ලදී. ඉතිරිය දොඩම් පැළ 8කට සමාන ව යෙදුවේ නම්, එක් දොඩම් පැළයකට යෙදූ පොහොර ප්‍රමාණය ගණිතමයව සොයන්න.

(4) බිස්කට් අඩංගු පෙට්ටියක ඇති බිස්කට්වල ස්කන්ධය 75 g ලෙස සටහන් වී ඇත. එහි බිස්කට් 12ක් අඩංගු වේ නම්, බිස්කට් එකක ස්කන්ධය සොයන්න.

(5) එක සමාන බිස්කට් 306ක, මුළු ස්කන්ධය 3 kg 978 gක් වේ.

(i) එම බිස්කට් එකක ස්කන්ධය සොයන්න.

(ii) පැකට්ටුවක එම බිස්කට් 34 බැගින් ඇසුරු වී එක් පැකට්ටුවක අඩංගු වන බිස්කට් ප්‍රමාණයේ ස්කන්ධය සොයන්න.

(iii) එවැනි බිස්කට් පැකට් පහක අඩංගු වන මුළු බිස්කට් ප්‍රමාණයේ ස්කන්ධය සොයන්න.

13. 5 අගයය.

- ① 1. 1g 020mg
2. 525mg
3. 1g 225mg
4. 2g 380mg
5. 2g 600mg

- ② 1. 1kg 200g
2. 1kg 410g
3. 1kg 670g
4. 1kg 800g

③ 300g

④ 6g 250mg

- ⑤ 1. 13g
2. 442g
3. 2kg 210g

13.7 ස්කන්ධ නිමානය

වෙරළ ගොඩක ඇති වෙරළ ගෙඩියක ස්කන්ධය 5 ග්‍රෑම් පමණ වේ. එම වෙරළ ගොඩෙහි ඇති වෙරළ ගෙඩි 100ක ස්කන්ධය නිමානය කරන්න.

වෙරළ ගෙඩි 100ක ස්කන්ධය ආසන්න වශයෙන් 5×100 ග්‍රෑම් එනම්, 500 ග්‍රෑම් පමණ වේ.

13.6 අභ්‍යාසය

- (1) නෙල්ලි ගොඩකින් ලබා ගත් නෙල්ලි ගෙඩි 10ක ස්කන්ධය 27 g 225 mg විය. නෙල්ලි ගෙඩි 100ක මුළු ස්කන්ධය නිමානය කරන්න.
- (2) වැඩිහිටියන් 4දෙනෙකු පමණක් සිටින නිවසක එම නිවැසියන් දවසේ වේල් තුනට ම බත් ආහාරයට ගනු ලැබේ. නිවැසියකුට සාමාන්‍යයෙන් උදය ආහාරයට සහල් 125 ග්‍රෑම්, දිවා ආහාරයට 100 ග්‍රෑම් සහ රාත්‍රී ආහාරයට 75 ග්‍රෑම් පමණ අවශ්‍ය වේ.
 - (i) එක් නිවැසියකුට දිනකට අවශ්‍ය සහල් ප්‍රමාණය නිමානය කරන්න.
 - (ii) එම නිවසට සතියකට අවශ්‍ය වන සහල් කිලෝග්‍රෑම් ගණන නිමානය කරන්න.
 - (iii) නිවැසියන් හතර දෙනාට මාසයකට අවශ්‍ය සහල් ප්‍රමාණය නිමානය කරන්න.

(3) පෝෂණ උගුණතා ඇති අවුරුදු 5ට අඩු දරුවන් සඳහා ලබා දෙන ත්‍රිපෝෂ ග්‍රේම් 100ක පැකට්ටුවක අඩංගු පෝෂණ ද්‍රව්‍ය කිහිපයක් සහ ඒවායේ ප්‍රමාණ පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ප්‍රෝටීන 20.0 g

මේදය 7.8 g

යකඩ 18 mg

කාබෝහයිඩ්‍රේට් 61.9 g

දිනකට දරුවකුට ත්‍රිපෝෂ 50 ග්‍රෑම් පමණ ලබා දෙන්නේ නම් මාසයක් තුළ දරුවකුට ත්‍රිපෝෂ මගින් ලැබෙන්නේ යැයි අපේක්ෂා කරන,

(i) ප්‍රෝටීන ස්කන්ධය

(ii) මේදය ස්කන්ධය

(iii) යකඩ ස්කන්ධය

(iv) කාබෝහයිඩ්‍රේට් ස්කන්ධය

නිමානය කරන්න.

13.6 අනුපාතය

① 272g 250mg

③ 1. 300g

2. 117g

3. 270mg

4. 928g 500mg

② 1. 300g

2. 8kg 400g

3. 36kg

මිශ්‍ර අභ්‍යාසය

(1) පැරසිටමෝල් පෙත්තක ඇති පැරසිටමෝල් ඖෂධ ප්‍රමාණය 375 mg වේ. වැඩිහිටියකු දිනකට ගන්නා පැරසිටමෝල් ප්‍රමාණය 2 gට වඩා අඩු විය යුතු නම්, ඔහුට දිනකට ගත හැකි වැඩි ම පෙති ගණන කීය ද?

(2) චීස් 100 gක ප්‍රමාණයක් 2 g 500 mgක් වූ පෙට්ටියක අසුරා වෙළෙඳපොළට නිකුත් කෙරේ. එවැනි පෙට්ටි 100ක ස්කන්ධය සොයන්න.

(3) තල 500 ග්‍රෑම්ට හකුරු 250 ග්‍රෑම් මිශ්‍ර කර එක ප්‍රමාණයේ තල ගුලි 60ක් සාදයි නම්, එක් තල ගුලියක ස්කන්ධය ග්‍රේම් සහ මිලිග්‍රේම්වලින් සොයන්න.

(4) ක්ෂණික තේ පැකට් 80ක් සහ ඒවා අසුරා ඇති ඇසුරුමේ මුළු ස්කන්ධය 276 gකි. ඇසුරුමේ පමණක් ස්කන්ධය 26 gකි. එක් කුඩා තේ පැකට්ටුවක ස්කන්ධය සොයා එය ග්‍රේම් සහ මිලිග්‍රේම්වලින් ප්‍රකාශ කරන්න.

$$\textcircled{1} \begin{array}{r} 5 \\ 375 \overline{) 2000} \\ \underline{1875} \quad \star 5 \text{ කි.} \\ 125 \end{array}$$

$$\textcircled{2} \begin{array}{r} 100 \text{ g } 000 \text{ mg} \\ + 2 \text{ g } 500 \text{ mg} \\ \hline 102 \text{ g } 500 \text{ mg} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 102500 \text{ mg} \times 100 \\ 10250000 \text{ mg} \\ 10250 \text{ g} \\ \underline{10 \text{ kg } 250 \text{ g}} \end{array}$$

$$\textcircled{3} \begin{array}{r} 500 + 250 \text{ g} \\ 750 \text{ g} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \overline{) 750} \\ 6 \overline{) 12 \text{ g } 500 \text{ mg}} \\ \underline{6} \quad \underline{15} \\ 12 \text{ g } 500 \text{ mg} \end{array}$$

$$\textcircled{4} \begin{array}{r} 276 \text{ g } 80 \\ \underline{26} \text{ g } \\ 150 \text{ g} \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \text{ g } 125 \text{ mg} \\ 80 \overline{) 250 \text{ g } 000 \text{ mg}} \\ \underline{240} \quad \underline{10} \quad \underline{0} \\ 10 \quad \underline{0} \\ 200 \\ \underline{160} \\ 400 \\ \underline{400} \\ 0 \end{array}$$

$$3 \text{ g } 125 \text{ mg}$$

(5) ගුවන් යානයක කණ්ඩායමක් වශයෙන් ගමන් කරන මගීන්ගේ ගමන් මල්ලක සාමාන්‍ය ස්කන්ධය 30 kg නොඉක්මන වීට ගමන් මලු සඳහා අමතර ගාස්තුවක් අය නොකෙරේ. ගමන් මල්ලක සාමාන්‍ය ස්කන්ධය 30 kg ඉක්ම වූ විට එම කණ්ඩායමේ සිටින, ස්කන්ධය 30 kg ට වඩා ගමන් මලු ඇති මගීන්ට අතිරේක ගාස්තුවක් ගෙවීමට සිදු වේ. පහත දැක්වෙන්නේ කණ්ඩායමක් ලෙස විදේශගත වන ගුවන් මගීන් පස්දෙනෙකුගේ ගමන් මළුවල ස්කන්ධයන් ය.

හසින්ත - 20 kg 250 g

මංගලා - 29 kg 750 g

සිතූමිණි - 32 kg

දිලීප - 35 kg 150 g

ශමිකා - 28 kg 70 g

ඉහත තොරතුරු අනුව දිලීප සහ සිතූමිණි යන අයට අතිරේක ගාස්තුවක් ගෙවීමට සිදුවේද හේතු දක්වමින් පෙන්වා දෙන්න.

ගමන් මළුවල සාමාන්‍ය ස්කන්ධය = $\frac{\text{කණ්ඩායමේ ගමන් කරන සියලු දෙනාගේම ගමන් මළුවල ස්කන්ධය}}{\text{කණ්ඩායමේ සිටින පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව}}$

$\textcircled{5}$

$$\begin{array}{r} \text{kg} \quad \text{g} \\ 20 \quad 250 \\ 29 \quad 750 \\ 32 \quad 000 \\ 35 \quad 150 \\ 28 \quad 070 \\ \hline 145 \quad 220 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \quad 044 \\ 5 \overline{) 145 \quad 220} \\ \underline{10} \quad \underline{45} \quad \underline{20} \\ 45 \quad \underline{20} \\ 0 \quad \underline{22} \\ 20 \quad \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

$$29 \text{ kg } 044 \text{ g}$$

ඉතිරි ගාස්තුවක් ගෙවීම නිූණයි.

$$29 \text{ kg } 044 \text{ g} < 30 \text{ kg}$$